

وکلا و پیشبرد حقوق بشر

ر جهان امروز ادبیات تخصصی مربوط به گرایشهای مختلف حقوقی و کاربرد از رشته های مختلف حقوق در عرصه های متنوع اجتماعی منجمله در عرصه قضاوت یا مشاوره حقوقی و وکالت بسیار گسترده است. آشنایی با ادبیات مزبور قطعاً در طرح ایده های جدید در سطح داخلی و اتخاذ روشهای مناسب با نیازهای کشور امری مفید است. نوشته زیرا از جمله مقالات کوتاهی است که از سوی یک شخصیت حقوقی در اروپا تقریر شده و از حیث شناخت نوع نگرش موجود در اروپا نسبت به وکلا و نقش آنها در پیشبرد حقوق بشر قابل مطالعه است.

از : کمیسیون حقوق بشر اسلامی

اعلامیه جهانی حقوق بشر که پنجاه سال پیش تدوین شد احتمالاً "مهمترین دستاورد قرن بیستم است. این نکته قابل توجهی است که چگونه به سرعت ایده حقوق بشر نه فقط از جهت منفعت بلکه در واقع به عنوان جزء غیر قابل تفکیک جهانی که امروزه ما در آن به سر می بریم مورد پذیرش عموم قرار گرفته است. مفهوم حقوق بشر یکی از خصایص بنیانی جهان امروز است. مانوئل کاستلز، استاد اسپانیایی جامعه شناسی برکلی، معتقد است که دنیای جدیدی در آغاز هزاره جدید در حال شکل گیری است که از سه روند تاریخی مستقل ولی هم جهت با یکدیگر نشات گرفته است: انقلاب فن آوری اطلاع

رسانی ، بحرانهای اقتصادی کاپیتالیسم و دولت گرایی و بازسازی بعدی آن و شکوفه دهی تحولات اجتماعی فرهنگی همانند آزادی گرایی ، حقوق بشر ، فمینیسم و جنبش حفاظت از محیط زیست.

حرفه حقوقی (noissoforP lageL) نقش حیاتی در جامعه جدید و حصول همبستگی اجتماعی ایفا می کند . نفس تصور حرفه مزبور - ایده خدمات عمومی و مسئولیت حرفه ای - با مفهوم جامعه مدرن سازمان یافته در تعابیر همبستگی ارگانیک یا فرق گذاری و تجدید وحدت کارکردی هم نسخ می باشد . وکیل از طریق مشورت دهی و دفاع از شهروندان در دادگاه مهمترین ماموریت را ایفا می نماید یعنی دفاع از حقوق و آزادیهای شهروندان . این ماموریت طیف وسیعی از فعالیت را در بر میگیرد چرا که : علم حقوق ، دانش همه چیزهای الهی و انسانی است ، دانش همه آن چه عدالت و بی عدالتی است.

همچنین وکیل به عنوان یک واسطه ، چهره اساسی در یک جامعه دموکراتیک دارد . وکیل برای شهروندان تشریح می کند که ارکان حکومتی اعم از قوه مقننه ، قضاییه و مجریه به چه معتقد است و چه تصمیماتی اتخاذ می کند و به عبارت دیگر برای مقامات حکومتی تشریح می کند که شهروندان به چه می اندیشند و به چه علاقمند هستند . این همان دلیلی است که باعث می شود دیکتاتورهایی همانند هنری چهارم که می گفت : (

اولین چیزی که ما باید انجام دهیم این است که اجازه بدهیم همه و کلا کشته شوند (۰) ، به نفع به حاشیه راندن و کلا حرکت کنند .

و کلا در سراسر جهان از حیث دفاع و توسعه حقوق بشر دارای وضعیت شکست ناپذیر و

بی نظیر هستند . همانگونه که اعلامیه حقوق بشر اعلام می دارد : (هر شخص و هر ارگان

جامعه ، باید نقش خود را در تضمین رعایت جهانی حقوق بشر ایفا نماید . بنابراین رعایت

حقوق بشر ، وظیفه قابل اعمال برای تعدادی و کیل کیفی نیست . بلکه برای هر و کیلی

بدون استثنا این وظیفه وجود دارد .) و کیل می تواند به شش طریق مختلف برای پیشبرد و

حمایت بشراقدام کند : ۱ - مشورت دهی به ارباب رجوع : در مورد این که چه می توانند

و چه نمی توانند انجام دهند و آنها را از به کارگیری اقدامات غیر قانونی در فعالیتهای

اشتغالیشان منصرف نماید .

۲ - توسعه اخلاقیات : و کیل یک شخص اخلاقی است . به دلیل اهمیت ماموریتش ، و کیل

از امتیازات خاصی بهره مند است (استقلال محرم بودن و غیره) و بر این اساس تابع

وظایف اخلاقی خاصی (توجه به حیثیت و وفاداری به موکلین ، اجتناب از اختلافات منافع

و غیره) که جوهره کار و کلاست نیز می باشد . سطح ضرورت توجه به اخلاقیات برای

وکیل بسیار بالاتر از آن سطحی است که از شهروندان معمولی و حتی دیگر حرفه ها

تقاضا می شود .

۳- توسعه مسئولیت اجتماعی موکل در نظم جهانی: وکیل قرن بیست و یکم نمی تواند صرفاً "یک مهندس اطلاع رسانی حقوق باشد" (۶) وکیل نمی تواند به نحو ساده در مورد قوانین مشورت دهد بلکه باید در مورد روح قوانین بر مبنای تفسیر اخلاقی و ارزشی نیز مشورت و راهنمایی دهد.

۴- پیشبرد ایده: مازاد بر ممیزی زیست محیطی و مالی سالیانه، شرکتها باید حسابرسی از حیث حقوق بشر و امور اجتماعی نیز بشوند.

۵- رفتار و برخورد بدون تبعیض با مردم: از آن جا که همه انسانها به نحو برابر از حیث

حیثیت انسانی متولد شده و دارای حقوقی می باشند، قطعنامه انجمن بین المللی وکلا تاکید می کند که اعضای حرفه حقوقی با همه مردمی که نیاز به تماس حرفه ای دارند بدون تبعیض یا هر گونه آزار مبتنی بر رنگ، نژاد، جنسیت، گرایش جنسی، والدین، زبان، عدم توانایی، مذهب، نگرشهای سیاسی و غیر سیاسی، ریشه اجتماعی یا ملی، مالکیت، طبقه، تولد یا سایر وضعیتها تعامل نمایند.

۶- مورد آخر که از نظر اهمیت نباید کمترین تلقی شود اجرای کارکردهای در حیطه صلاحیت و آنچه از حیث حرفه ای باید انجام دهند، است. همه وکلا در کار روزمره شان به عنوان همکاران اجرای عدالت، محجوبانه اما موثر صلح و عدالت را باید تسهیل نمایند.

به تعبیر یکی از وکلا: (ما پلها را نمی سازیم ، ما برجها را نمی افرازیم * ما هیچ امپراتوری درست نمی کنیم * مانقاشی به تصویر نمی کشیم و بخش کمی از آنچه که انجام می دهیم قابل مشاهده است. ما مشکلات را رفع می نمایم و استرسها را کم می کنیم و

اشتباهات را درست می کنیم و بارهای دیگران را بر می داریم و باتلاشهایمان زندگی صلح آمیز را برای انسانها ممکن می سازیم *) این امر دلگرم کننده است که بدانیم تعداد روز افزونی از شرکتها اشخاصی را استخدام می نمایند که مسئولیت ایشان ، منجمله در زمینه حقوق بشر است. و اکنون بسیاری از شرکتها و موسسات حقوقی یک مستخدم مسئول برای اخلاقیات بکار می گیرند که معمولاً "یک وکیل است. این امر نیز دلگرم

کننده است که بینیم جایزه یادبود برنارد سیمونز انجمن بین المللی وکلا هر سال تلاشهای شخصی در اجرای قوانین کفتری و مشارکت اساسی برای پیشبرد ، حمایت و توسعه حقوق بشر را به رسمیت می شناسند * پل جانسون اخیراً نوشت : (اگر حاکمیت قانون بزرگترین دستاورد هزاره دوم بود ، توسعه حاکمیت قانون برای همه کشورها باید هدف هزاره سوم باشد *) به سخنی اگر حقوق بشر که در قرن بیستم کشف شد ، باید در قرن

بیست و یکم توسعه یابد * در جهان ۴ میلیون وکیل وجود دارند * یک سهم اساسی از روابط انسانی ، خانواده ، صنایع و تجارت بدون شک تحت نفوذ این لشکر حقوقی است. اگر این گروه از اشخاص که برای دفاع از قانون و عدالت و شمشیر می زنند بتوانند برای پایان دادن به سوء استفاده در سیاستها ، قانون جنگل در تجارتها و خود پرستی بی

رحم در روابط انسانی طراحی نمایند ، و کلامی توانند نمک زمین باشند ، مغرور برای بهتر

ساختن این جهان و مغرور از این که وکیل هستند